

PRILOGA

Ocena metodično didaktične ustreznosti UČBENIKA Super Minds 1

Recenzent: **Andrej Kavčič, prof. angl.**
Naslov rokopisa: **SUPER MINDS 1**
Vrsta rokopisa: **UČBENIK**
Avtor/ Avtorji: **Herbert Puchta, Günter Gerngross, Peter Lewis-Jones**
Založba: **ROKUS KLETT, d. o. o., Stegne 9b, Ljubljana**

V pregled sem prejel učbenik s pripadajočim CDjem Super Minds 1 za pouk angleščine v 4. razredu osnovne šole.

Učbenik je sestavljen iz 10 enot, ki so časovno enakomerno razporejene. Vsaka enota z izjemo uvodne, ki je krajša (8 strani), obsega 16 strani. Naloge so izrazito slikovno podkrepjene, s čimer je omogočena podpora tudi učno manj uspešnim učencem, obenem pa preko miselnih aktivnosti spodbujajo problemsko reševanje nalog. Vsaka enota ima tudi aktivnosti s področja izgovorjave, dogodivščine super-prijateljev Misty, Whisperja, Thunderja in Flash v obliki stripov, poskrbljeno pa je tudi za seznanjanje s kulturo angleško govorečih dežel ter posameznih evropskih držav. Ob koncu vsake posamezne enote je pripravljeno preverjanje znanja, ki poteka na učencem zabaven način preko igre. Vsebine so medpredmetno načrtovane in se povezujejo z glasbo, umetnostjo, matematiko, naravoslovjem in tehniko, gospodinjstvom, družbo in geografijo, športom, obenem pa učence sistematično učijo strategij branja in pisanja. Vsaka učna enota tako pokriva tudi vsebine z vsaj enega področja ostalih učnih predmetov.

Učbenik sicer zajema vsebine, ki so predvidene v prenovljenem učnem načrtu za pouk angleščine:

0. Friends (Prijatelji: Spoznajmo in predstavimo se, števila, abeceda, barve)
1. At school (V šoli: Šolske potrebščine, velelnik, barve in branje stripa)

2. Let's play (Igrajmo se: Predstavimo igrače in osebe, tangrami)
3. Pet show (Razstava hišnih ljubljencev: Opis hišnih ljubljencev, položaj predmetov)
4. Lunchtime (Čas za kosilo: Hrana in pijača, sadje in zelenjava, izražanje imetja, števila do 20)
5. Free time (Prosti čas: Dnevi v tednu in prostčasne aktivnosti, zdrave in nezdrave navade)
6. The old house (Stara hiša: Prostori v hiši, opis hiše, življenjski prostor živali)
7. Get dressed (Oblecimo se: Oblačila in materiali)
8. The robot (Robot: Opisovanje zmožnosti, znanj in sposobnosti, opis pošasti/robota)
9. At the beach (Na plaži: Aktivnosti na počitnicah, moja država in angleško govoreče dežele, vreme)

Učne enote enakomerno in postopno razvijajo vse jezikovne zmožnosti, pri čemer so cilji jasno razvidni in dobro razdelani ter obravnavani v ravno pravšnji količini in primerni razvojni stopnji otrok. Na tej stopnji je sicer velik poudarek na slušnem razumevanju in izvedbi aktivnosti na podlagi razumevanja. Tako se učenci odzivajo na slišano s kazanjem na poimenovano, označevanjem (tudi prav/narobe pri trditvah), barvanjem, obkroževanjem, oštevilčevanjem, povezovanjem, razvrščanjem, ugibanjem, lepljenjem nalepk, skiciranjem, izgovorjavo rim, besednih zvez ter igro vlog. Naloge govornega sporočanja izhajajo iz utrjenih struktur prejšnjih oz. aktualnih enot in se navezujejo na besedišče slednjih. Učenci tako sproti krepijo svojo izrazno samopodobo v tujem jeziku. Kompleksnejše aktivnosti s področja bralnega razumevanja so pripravljene v obliki stripov z vsebino iz resničnih življenjskih situacij ter daljšimi besedilu v razdelku »Culture«. Le-te nudijo ustrezen kontekst za razvoj posameznih slovničnih struktur, besedišča in ostalih funkcij jezika. Naloge bralnega razumevanja so zastavljene problemsko, tako da učenci predvidevajo, sklepajo in razvijajo ustvarjalno mišljenje ter so iz enote v enoto ustrezno postopno vedno bolj zahtevne. Podobno velja že za sama navodila nalog, ki so postopoma kompleksnejša

navodilo naloge vsebuje npr. več postavk, kar je zelo pomembno za krepitev razumevanja in doslednega upoštevanja navodil, kjer imajo danes ravno starejši učenci vrzeli in težave. Bralno razumevanje in pisno sporočanje učbenik razvija sistematično in postopno, kar je razvidno skozi različne tipe nalog, ki se iz teme v temo nadgrajujejo (vstavljjanje manjkajočih besed, dopolnjevanje, povezovanje, ustvarjanje in poustvarjanje, pravilne/napačne trditve, poimenovanje ...). Za razvoj bralnega razumevanja je bistvenega pomena podprtost z raznolikimi in ustrezno dolgimi besedili (od dialogov, stripov do opisov) iz življenjskih situacij in področij, ki učence zanimajo. Vsaka enota nudi daljše besedilo s področja kulture angleško-govorečih dežel oz. obravnava kulturo, znamenitosti, posebnosti posameznih evropskih držav. Le-ta besedila se navezujejo na obravnavane vsebine posamezne enote in jih tako dodatno obogatijo in ohranjajo zanimanje, motivacijo otrok. Besedila so namreč tudi svojevrstna nagrada, saj učenci spoznajo nekatera zanimiva dejstva evropskih in angleško-govorečih dežel (tako preko vsebine besedil kot razdelka »Fun fact«).

Pisno sporočanje učbenik razvija skozi sistematično zastavljene tipe nalog, pri čemer je osnova dobra podpora s predhodnim vzorcem (npr. vprašanje-odgovor, opis, predstavitev ...). Naloge so med seboj povezane; zapiski iz prejšnje naloge, vzorčne povedi, odgovore na zastavljena vprašanja ipd. se tako lahko uporabi pri tvorbi lastnega besedila. Posamezne naloge, poleg spodbujanja lastne kreativnosti in izraznosti, tudi usmerjajo k posvetovanju s sošolci, deljenju idej in pridobivanju podatkov za pisanje - s tem se razvija projektno delo. Na zadnjih straneh učbenik še dodatno ponudi vodič oz. napotke za ustvarjanje besedil v podporo sistematičnemu razvoju pisnih zmožnosti.

Kakovostno je poskrbljeno tudi za izgovorjavo, pri čemer se učbenik v vsaki enoti poslužuje ne samo aktivnosti za izgovorjavo, temveč tudi zanimivih pesmi in rim. Presežek v učbeniku vidim na koncu vsake posamezne enote, kjer so aktivnosti, namenjene ponovitvi oz. preverjanju znanja, ki poteka preko izdelave posterja, družabnih iger in kvizov.

Kot dodatek pa ima učbenik po zadnji enoti tudi izrezljanke za vabila, tangrame, sestavo skeleta človeškega telesa ter nalepke za reševanje in dopolnjevanje posameznih aktivnosti kot tudi za samoevalvacijo dosežka/napredka.

Z vidika slovnice učbenik razvija glagol biti v vseh oblikah, osebne zaimke, samostalnice v ednini in množini, velelnike, krajevne predloge, števnike do 20, opisovanje s pridevniki, vprašalnice in kratke odgovore, opisovanje zmožnosti z naklonskim glagolom »can«, nedoločnika »a« in »an«, glagol imeti za opisovanje svojine v vseh oblikah, opisovanje z »there is«, kazalna zaimka »this« in »these« ter tudi že osnovno opisovanje aktivnosti v navadnem in opisnem sedanjiku. Slovnične strukture se uvajajo postopoma, nevsiljivo oz. implicitno, predvsem pa se iz enoto v enoto povezujejo, utrjujejo in nadgrajujejo preko aktivnosti povezovanja, dopolnjevanja, obkroževanja itd. Smiselno se mi tudi zdi, da so navodila pisana zgolj v angleščini, saj so zastavljena jasno in enoznačno, obenem pa so po enotah zastavljena na enak način, tako da se učenci zelo hitro navadijo razbirati bistvo in so tako ustrezno opremljeni za pristop k reševanju nalog.

Z vidika didaktike je učbenik primeren razvojni stopnji učencev, obravnava aktualne tematike na tej stopnji in je ustrezne zahtevnostne stopnje, ki obenem nudi dovoljšno podporo šibkejšim učencem, boljšim pa ustrezno motivacijo. Učbenik je v splošnem zelo pregleden, s prostorom za morebitno dopisovanje, nudi enakomeren, ustaljen ritem dela po enotah, začeniši z manj zahtevnimi jezikovnimi zmožnostmi, tj. področjem razumevanja, ter postopoma razvija govorno in pisno sporočanje. Obenem učiteljem nudi dovolj podpore in jasnih smernic za delo kot tudi prostora za prilagajanje in dopolnjevanje z morebitnimi dodatnimi lastnimi gradivi.

Učbenik je zasnovan skladno s prenovljenim učnim načrtom za angleščino, z veljavnostjo od 1. 9. 2016 dalje, in

ustrezno zasleduje in razvija cilje na vseh predpisanih področjih tujega jezika v 2. vzgojno-izobraževalnem obdobju. Učbenik je smiselno in zahtevnostno prilagojen stopnji jezikovnega predznanja, usvojenega v 1. vzgojno-izobraževalnem obdobju, pri čemer je poudarek na nadaljevanju celostnega razvoja sporazumevalnih jezikovnih zmožnosti ter vsebinsko na medpredmetnem (npr. zdrava prehrana, lastnosti živih bitij, življenjski prostor živih bitij, materiali itd.) in medkulturnem in povezovanju vsebin. Obstoječe znanje se tako prepleta tudi z aktualnimi vsebinami nejezikovnih predmetov, obenem pa to znanje nadgrajuje in uporablja v različnih (jezikovnih) okoliščinah in spodbuja kreativnost in izraznost otrok. Učbenik skozi vsebine in pripravljene aktivnosti postopno razvija miselne, socialne veščine učencev. Učbeniški komplet poleg omenjenega ponuja tudi potrebna sodobna orodja kot so dodatna interaktivna gradiva, učitelji pa imajo na voljo tudi digitalno interaktivno različico kompleta Super Minds.

Višnja Gora, 1. 3. 2017

Andrej Kavčič, prof.